

POZIV K SODELOVANJU: EVROPSKO JEZIKOVNO PRIZNANJE 2019

Evropsko jezikovno priznanje je priznanje aktivnostim, ki spodbujajo večjezičnost in krepijo zavedanje o pomenu znanja tujih jezikov. Večjezičnost je ena od temeljnih evropskih vrednot in močan simbol prizadevanja Evropske unije (EU) za združenost v raznolikosti. Znanje tujih jezikov je ena od pomembnih spretnosti, ki bodo pripomogle k temu, da bodo ljudje bolje pripravljeni za vstop na trg dela in bodo tako lahko čim bolj izkoristili razpoložljive priložnosti. EU je določila cilj, da bi moral imeti vsak državljan EU priložnost osvojiti vsaj dva tuja jezika že od mladih let. Spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti je eden od posebnih ciljev programa Erasmus+, glavnega programa na področju izobraževanja in usposabljanja.

Evropa potrebuje bolj kohezivne in bolj vključujoče družbe, ki omogočajo aktivnejšo vlogo državljanov v demokratičnem življenju. Izobraževanje – formalno, neformalno ali priložnostno, je ključnega pomena za preprečevanje nasilne radikalizacije skozi širjenje skupnih evropskih vrednot, spodbujanje socialnega vključevanja, izboljšanje medkulturnega razumevanja in občutka pripadnosti skupnosti. Gojenje in razvijanje večjezičnosti ima v tem procesu osrednje mesto in zato je evropsko jezikovno priznanje potrditev teh pomembnih dosežkov.

Za obdobje 2018-2020 je Evropska komisija sprejela prednostni nalogi za evropsko jezikovno priznanje, ki temeljita na sporočilih Komisije „Razvoj šol in odlično poučevanje za dober začetek v življenju“ (maj 2017), ter „Spodbujanje rasti in kohezije v obmejnih regijah EU“ (september 2017). Prioriteti odražata tudi tekoči pregled Evropskega okvira ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje, ki se je začel junija 2016.

V sporočilu o razvoju šol in odličnem poučevanju je Komisija izpostavila tri področja, na katerih je treba ukrepati in na katerih lahko podpora na evropski ravni pomaga pri premagovanju pomembnih izzivov:

razvoj boljših in bolj vključujočih šol, podpora učiteljem in vodstvenim delavcem šol za odlično poučevanje in učenje ter izboljšave na področju upravljanja šolskih izobraževalnih sistemov.

Sporočilo o obmejnih regijah poziva k ukrepom za spodbujanje čezmejne mobilnosti in učenja jezikov, da bi se okrepili konkurenčnost in povezanost obmejnih regij. Države članice, regije in občine so pozvane, naj izkoristijo priložnosti za vseživljenjsko učenje za okrepitev prizadevanj za spodbujanje dvojezičnosti v obmejnih regijah.

Evropski okvir ključnih kompetenc določa kompetence, ki jih vsak posameznik potrebuje za osebno izpolnitev in razvoj, aktivno državljanstvo, socialno vključevanje in zaposlovanje, vključno s kompetencami, povezanimi z učenjem in rabo jezikov.

Prioriteti evropskega jezikovnega priznanja 2018-2020

Prioriteta 1: Razvoj boljših in bolj vključujočih šol ter podpora učiteljem in vodstvenim delavcem šol za sprejemanje raznolikosti

V Evropi narašča število učečih se, ki se ne izobražujejo v svojem maternem jeziku. Poučevanje mladih v njihovem maternem jeziku je dokazano ključnega pomena, da se jim že na začetku zagotovi uspešen vstop v izobraževalni sistem. Poleg tega je spretnosti, pridružene v enem jeziku, mogoče prenesti v drugega, če so učenci dovolj izpostavljeni obema jezikoma in ustrezno motivirani za učenje.

Šole, ki sprejemajo jezikovno in kulturno raznolikost ter podpirajo vključevanje, pozitivno vplivajo na učne sposobnosti vseh otrok. Šole, ki učence hitreje vključijo v običajne razrede, s poučevanjem in učenjem odpirajo več možnosti za kulturno ozaveščenost in spoštovanje raznolikosti. Poleg tega lahko večjezični pristopi v razredu, ki se začnejo uporabljati že v zgodnjem otroštvu, pozitivno vplivajo na učne sposobnosti vseh otrok, ne glede na njihovo ozadje.

Komisija je v nedavni študiji ugotovila, da učenci pogosto prihajajo z najrazličnejših koncev sveta in govorijo veliko različnih jezikov, učitelji pa v večini evropskih držav še vedno izvirajo iz bolj homogenih skupin in velikokrat nimajo dovolj izkušenj s poučevanjem v raznolikih šolskih okoljih. Jeziki tvorijo zgolj en vidik raznolikosti, vendar so ključnega pomena, saj je jezik nujen del učnega procesa. Vsako učenje je ogroženo, če učeči se ne obvlada jezika, ki se uporablja pri pouku.

V zvezi s tem je ključna prednostna naloga še vedno izobraževanje učiteljev: še naprej je treba razvijati strategije za pripravo učiteljev na jezikovno raznolike skupine učencev. Izobraževalni sistemi morajo učitelje opremiti s sposobnostjo razvoja ustreznih strategij učenja in poučevanja – še posebno kar zadeva jezike – pa tudi razumevanja in preudarnosti v zvezi z lastnimi prepričanji in kulturnimi razlikami.

Prioriteta 2: Odprava jezikovnih ovir za večjo dinamičnost obmejnih regij

Ravno v obmejnih regijah bi moral biti odnos do procesa evropskega povezovanja najbolj pozitiven – izobraževanje, usposabljanje, delo, oskrba in poslovanje so vsakodnevne dejavnosti, ki bi morale biti mogoče ne glede na to, da med državami obstajajo upravne meje. Vendar obmejne regije v splošnem dosežajo slabše gospodarske rezultate kot druge regije v posamezni državi članici.

V sporočilu o obmejnih regijah so bili jeziki izpostavljeni kot ena od največjih ovir za čezmejno mobilnost, trgovanje in razvoj. Zato so močno zaželeni projekti, ki spodbujajo učenje jezikov in dvojezičnost v obmejnih regijah. V okviru strategije, s katero želi Komisija vsem državljanom ponuditi možnost, da se

že od zgodnjega otroštva učijo dveh tujih jezikov, je v idealnem primeru eden od teh dveh jezikov lahko jezik sosednje države. Z odpravo jezikovnih ovir je mogoče bolje izkoriščati čezmejne zaposlitvene možnosti, ki jih ponujajo obmejne regije, kar prispeva k povečanju gospodarske rasti in blaginje. Za učence jezikov, učitelje in starše je to lahko spodbuda za izboljšanje jezikovnega znanja, poleg tega pa lahko prinese novo dinamiko na področju učenja in poučevanja jezikov.

Kot vir navdiha lahko služijo obstoječe dobre prakse v zvezi s prizadevanji za spodbujanje dvojezičnosti v obmejnih regijah na regionalni ravni, ki zajemajo vse izobraževalne sektorje od predšolske vzgoje in varstva do visokošolskega izobraževanja, vključno s poklicnim in strokovnim izobraževanjem in usposabljanjem ter delovnimi praksami. Projekti učenja jezikov, predlagani za evropsko jezikovno priznanje, bi morali proučevati, kako se je mogoče spopasti z zgoraj navedenimi izzivi ter kako se lahko nove pobude, inovativne metode poučevanja in nova tehnologija uporabijo za izboljšanje učenja jezika pri mladih, razvoj boljših in bolj vključujočih šol ali spodbujanje prebivalcev obmejnih regij k učenju jezika sosednjih držav.

Cilji pobude za podelitev evropskega jezikovnega priznanja

- večja osveščenost o pomenu jezikovne raznolikosti v Evropi;
- spodbujanje novih tehnik in metod pri poučevanju jezikov, njihovo promocijo in širšo rabo;
- spodbujanje primerov dobre prakse;
- spodbujanje interesa širše javnosti za izboljšanje jezikovnih spretnosti.

Aktivnosti so lahko nacionalne, regionalne ali mednarodne, izvedene pa so lahko s podporo programov Evropskih skupnosti, drugih mednarodnih programov ali z lastnimi oz. nacionalnimi viri.

Merila za pridobitev evropskega jezikovnega priznanja 2019

Evropsko jezikovno priznanje je namenjeno vsem vidikom izobraževanja in usposabljanja, ne glede na starost učencev in uporabljeno metodo. Prijavljeni projekti morajo izpolnjevati naslednje kriterije:

- **celostni pristop**, tj. v celoti prepoznavna in izpolnjuje potrebe učencev
- **dodana vrednost** v nacionalnem okviru, tj. projekt očitno izboljša poučevanje in učenje jezikov po kakovosti in količini
- **motivacija** učencev in učiteljev, da izpopolnijo jezikovno znanje
- **izvirnost in ustvarjalnost**, tj. uvajanje povsem novih pristopov k učenju jezikov
- poudarek na **evropskem vidiku**, tj. spodbujanje medkulturnega razumevanja in večjezičnosti
- **prenosljivost**, tj. zgled za jezikovne projekte tudi v drugih državah
- **naslavljanje ene izmed prioritet** evropskega jezikovnega priznanja 2019

Kdo lahko sodeluje?

Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s sedežem v Sloveniji. To so lahko šole, vključno s šolami za poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje, regionalna in lokalna uprava, občine, civilna družba, mediji, občinski centri ali muzeji.

Projekt, s katerim prijavitelj kandidira na razpis, se je zaključil v obdobju zadnjih 3 let (2017, 2018 ali do roka 2019), praksa pa je v redni rabi.

Način prijave

Organizacije, ki želijo kandidirati za evropsko jezikovno priznanje 2019, izpolnijo in oddajo prijavnico, ki je dostopna na CMEPIUS spletni strani <http://www.cmepius.si/novice-in-dogodki/podelitve-priznanj/>. Prijavnico izpolnite v slovenskem jeziku in jo **oddajte najkasneje na dan roka:**

- v **1 originalnem tiskanem izvodu na naslov: CMEPIUS, »Evropsko jezikovno priznanje«, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana** ter

- na el. naslov: ursa.bajzelj@cmepius.si.

Rok prijave

Rok prijave je **31. 5. 2019**.

Izbor

Vse prijave bodo tehnično pregledane. Tehnično ustrezne prijave bodo ocenili zunanji eksperti, dokončno odločitev pa bo sprejela posebna komisija, imenovana v ta namen. Objava rezultatov in podelitev priznanja bo **25. 9. 2019**.

Kontaktna oseba

Urša Bajželj, ursa.bajzelj@cmepius.si.